

Vergaderjaar 1993–1994

23 491

Wijziging van de Wegenverkeerswet (wijziging wegsleepregeling)

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 26 januari 1994

De vaste Commissie voor Verkeer en Waterstaat¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer van haar bevindingen als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

ALGEMEEN

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het onderhavige voorstel tot wijziging van de Wegenverkeerswet.

Het wetsvoorstel staat ten dienste van een effectief gemeentelijk parkeerbeleid en wil de rechtsbescherming terzake op administratief-rechtelijke wijze invullen. De leden van de CDA-fractie konden zich in deze overwegingen vinden. Wel vroegen zij of invoering niet gewoon parrallel aan de invoering van de Wegenverkeerswet had kunnen plaatsvinden. Kan de minister inmiddels met meer zekerheid aangeven of inwerking-treding van onderhavige regelgeving eerder kan plaatsvinden dan die van de Wegenverkeerswet 1992, zo vroegen deze leden?

Overigens vroegen deze leden waarom het, nadat de ambtelijke werkgroep in 1987 had gerapporteerd, zo veel tijd heeft geveerd om met het voorstel te komen?

Ook zouden zij graag een reactie van de minister willen hebben op het verzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) om de reikwijdte van de wegsleepregeling uit te breiden door deze ook van toepassing te laten zijn op fout geparkeerde voertuigen op marktterreinen c.q. evenementsterreinen. De andere fracties sloten zich bij deze vraag aan.

De leden van de PvdA-fractie konden in grote lijnen instemmen met het wetsvoorstel. Zij wilden meewerken aan een snelle afhandeling, maar achtten een inwerkingtreding per 1 januari 1994 door het late tijdstip van

¹ Samenstelling:

Leden: Castricum (PvdA), (ondervoorzitter), Spieker (PvdA), Van Vlijmen (CDA), Blauw (VVD), Lankhorst (GroenLinks), Nijland (CDA), Jorritsma-Lebbink (VVD), Tegelaar-Boonacker (CDA), Eisma (D66), J. T. van den Berg (SGP), Lilipaly (PvdA), Wolffensperger (D66), Frissen (CDA), Roosen-van Pelt (CDA), Esselink (CDA), Biesheuvel (CDA), (voorzitter), Feenstra (PvdA), Van der Vaart (PvdA), Van Gijzel (PvdA), A. de Jong (PvdA), De Graaf (CDA), Akkerman (PvdA), Remkes (VVD).
Plv. leden: Van Gelder (PvdA), R. van Middelkoop (PvdA), Reitsma (CDA), Blaauw (VVD), Rosenmüller (GroenLinks), Hillen (CDA), Te Veldhuis (VVD), Van der Ploeg-Posthumus (CDA), Versnel-Schmitz (D66), Schutte (GPV), Ruigrok-Verreijt (PvdA), Tommel (D66), M. D. T. M. de Jong (CDA), Koetje (CDA), Mateman (CDA), Leers (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Swildens-Rozendaal (PvdA), Leerling (RPF), Witteveen-Hevinga (PvdA), Van der Hoeven (CDA), Netelenbos (PvdA), Verbugt (VVD).

indiening illusoir. Zij oordeelden dat de vertraging in dit geval geheel aan de regering te wijten is. De Raad van State bracht immers reeds op 25 februari 1993 advies uit, en dit advies was inhoudelijk niet van dien aard dat het Nader Rapport pas op 9 november 1993 kon zijn opgesteld.

Nu de inwerkingtreding dus nog enige tijd op zich zal laten wachten vroegen de leden van de PvdA-fractie of het niet alsnog mogelijk is het wetsvoorstel te vereenvoudigen door de inwerkingtreding van de gemeentewet en/of de nieuwe Wegenverkeerswet als gegeven te nemen. Nu worden de relevante bepalingen immers vier keer in het wetsvoorstel vermeld, voor de huidige en de nieuwe Wegenverkeerswet en beide weer voor de situatie voor en na inwerkingtreding gemeentewet. Na de gemeentewet inmiddels per 1 december 1993 in werking is getreden kan in elk geval het laatste onderscheid vervallen. Zij merkten verder op dat het wetsvoorstel kennelijk nog geen rekening houdt met de tijdens de behandeling in de Tweede Kamer aangebrachte wijzigingen in de Wegenverkeerswet. Zo wordt in het wetsvoorstel nog gerefereerd aan de Wegenverkeerswet 1992 (is 1994 geworden) en worden de te wijzigen nummers van de artikelen verkeerd aangehaald. De leden van de SGP-fractie sloten zich bij deze opmerking aan.

De leden van de PvdA-fractie beschouwden dit als een ernstige vorm van slordigheid die kennelijk – evenals de zeer late indiening – het gevolg is van onvoldoende kwaliteitsbewaking ten departemente. Zij vroegen of het niet wenselijk is een hernummeringsbepaling voor de Wegenverkeerswet 1994 op te nemen (eventueel in de Invoeringswet) om te voorkomen dat er al direct artikelen als 164a e.v. in voorkomen.

Wanneer wordt de Invoeringswet Wegenverkeerswet 1994 overigens ingediend?

De leden van de PvdA-fractie vonden het van belang om kennis te kunnen nemen van de voorgenomen bepalingen van de in artikel 43g opgenomen algemene maatregel van bestuur, voordat het wetsvoorstel kan worden afgehandeld. Zij vroegen om overlegging van die a.m.v.b. bij de nota naar aanleiding van het verslag, dan wel om een inhoudelijke weergave van hetgeen daarin zal worden geregeld. Zij merkten op dat de in dit en de vergelijkbare artikelen gehanteerde «bij of krachtens a.m.v.b.» formule niet in overeenstemming is met hetgeen de Kamer heeft besloten ten aanzien van de Wegenverkeerswet 1994 en zij verzochten om aanpassing. De leden van de PvdA-fractie vroegen in hoeverre het wenselijk is wegslepen ook mogelijk te maken indien voertuigen worden geparkeerd rond lokaties waarop het belang van het automobiliteitsbeperkend beleid het aantal reguliere parkeerplaatsen is gemaximeerd op aan het parkeerterrein grenzende plekken die formeel niet voor parkeren zijn ingericht. In hoeverre valt dit reeds binnen het wetsvoorstel?

De leden van de VVD-fractie hadden met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van de Wegenverkeerswet, die beoogt een wijziging van de wegsleepregeling tot stand te brengen.

Zij sloten zich voor het overige aan bij de vragen over het tegengaan van parkeerexcessen op marktterreinen en evenementsterreinen van de andere fracties.

De leden van de fractie van D66 hadden met genoeg kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij verwelkomden de voorgestelde verbeteringen in de handhavingmogelijkheden op het gebied van parkeermaatregelen. Gelet op de grote rol die deze leden zien voor het parkeerbeleid om de doelstelling van het verkeers- en vervoersbeleid te halen, meenden zij dat een meer slagvaardige wegsleepregeling geheel past binnen het uitgezette SVV-II beleid.

Ook zij betreurden het dat het na het door de Werkgroep wegsleepregeling en wielklem in 1987 uitgebrachte rapport zo lang heeft moeten duren voordat één en ander in een wettelijke regeling kon worden gegoten.

De leden van de SGP-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel en de bijbehorende toelichting. Zij betreurden het ook dat indiening van het voorstel zo lang op zich had laten wachten. Ook zij vroegen wanneer de regering de nieuwe wegsleepregeling van kracht wil laten worden, nu de datum van 1 januari 1994 niet haalbaar is.

De leden van de SGP-fractie konden op hoofdlijnen instemmen met het wetsvoorstel. Wel hadden zij nog een aantal vragen en opmerkingen. Deze leden stelden vast dat het wetsvoorstel het mogelijk maakt voor gemeenten om een effectief parkeerbeleid te voeren. Zij hadden begrepen dat de reikwijdte van de wegsleepregeling aanzienlijk wordt verruimd. Zij stemden er mee in dat bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald in welke gevallen voertuigen mogen worden weggesleept.

2. Problemen met de toepassing van de huidige wegsleepregeling

De leden van de PvdA-fractie vroegen om nadere kwantitatieve informatie over de thans in de praktijk gehanteerde tarieven. Welke voornemens bestaan op dit punt over de in de algemene maatregel van bestuur (artikel 43g) op te nemen regels?

3. Het ondervangen van de door de gemeenten ondervonden problemen

De leden van de CDA-fractie vroegen in hoeverre het instrument van de wielklem haar vruchten afwerpt? Wie zijn in deze de uitvoerende instanties?

De minister verwacht dat de werklast van de met de parkeercontrole belaste ambtenaren niet toe zal nemen. De leden van de CDA-fractie zouden graag van de minister vernemen waar zij dit op baseert. Zij meenden dat als gevolg van de uitbreiding van de reikwijdte van de wegsleepregeling er meer handelingen verricht zullen gaan worden.

De leden van de CDA-fractie vroegen in hoeverre gemeenten bepaalde uitvoeringshandelingen in het kader van de lokale wegsleepregelingen, zoals het wegslepen zelf, uitbesteden aan particuliere organisaties. Gegeven de grote druk die ligt op het politionele apparaat in ons land leek hen dit voor de hand te liggen.

De leden van de CDA-fractie zouden graag van de minister wat meer inzicht krijgen in de omvang van problemen met de toepassing van de wegsleepregeling op autosnelwegen en andere verbindingswegen.

De leden van de PvdA-fractie en de SGP-fractie vroegen om nadere informatie over hetgeen veelal in de genoemde gemeentelijke parkeerexcesverordeningen wordt geregeld, en welke van de in die verordeningen vervatte bepalingen niet onder de reikwijdte van deze wet zouden vallen. Ten aanzien van het uitbreiden van het bereik van artikel 43a met de parkeerplaatsen voor vergunninghouders, wilden de leden van de fractie van het CDA en van D66 het volgende opmerken. Zij konden zich vinden in het uitgangspunt om de wegsleepregeling ook van toepassing te doen zijn op het illegaal gebruik van voor vergunninghouders bedoelde parkeerplaatsen. De betreffende leden hadden er echter moeite mee dat dit direct tot gevolg heeft dat de wielklem niet meer voor dit soort overtredingen gebruikt kan worden.

De leden van de CDA-fractie vonden de wegsleepregeling een te zwaar instrument.

De leden van de D66-fractie vreesden namelijk dat dit in de praktijk tot gevolg kan hebben dat tegen het illegaal gebruik van voor vergunninghouders bestemde parkeerplaatsen nauwelijks zal worden opgetreden met behulp van de hier genoemde instrumenten. Gelet op het totale bereik van de wegsleepregeling moeten overtredingen met betrekking tot vergunninghoudersplaatsen als de minst ernstige overtredingen worden beschouwd. Bij een beperkte wegsleepcapaciteit zal dit tot gevolg hebben dat hier nauwelijks tegen opgetreden zal worden terwijl ook de wielklem niet als instrument kan worden ingezet. De D66-fractie vroeg daarom of het niet mogelijk is dat dit soort overtredingen zowel onder toepassing van de wegsleepregeling als onder toepassing van het instrument van de wielklem kan komen?

4. De rechtsbescherming

In de memorie van toelichting wordt de verwachting uitgesproken dat van een boete in de zin van de Wet Mulder dan wel een strafrechtelijke vervolging in beginsel zal worden afgezien indien is weggesleept, aangezien de overtreder ten gevolge van het wegslepen al voldoende is «gestraft». De leden van de PvdA-fractie stelden vast dat het wetsvoorstel daarvoor geen voorziening geeft. Betekent dit niet dat het dan van de wijze waarop en met name de persoon door wie de opdracht tot het wegslepen wordt gegeven, bepaalt of zo'n boete of vervolging nog wel denkbaar is? Zodra het voertuig immers is weggesleept is de overtreding ongedaan gemaakt en kan dus ook niet meer beboet of vervolgd worden. Is het wegslepen geëntameerd door een ambtenaar die bevoegd is voorafgaand aan het wegslepen proces-verbaal op te maken die tot de Mulder-boete of de strafrechtelijke vervolging kan leiden, dan kan cumulatie van boete/vervolging met verrekening wegsleepkosten in beginsel optreden, anders niet. Schuilt hierin geen weg te nemen onbillijkheid?

De opmerking in de memorie van toelichting dat betrokkene door het wegslepen al voldoende is gestraft roept de vraag op of de kosten van wegslepen en bewaren inderdaad een boete-element mogen bevatten, of dat het puur gaat om een verrekening van feitelijk gemaakte kosten. Zij namen zelf aan van niet. Kan daarop echter nader worden ingegaan, zo vroegen de leden van de PvdA-fractie.

De leden van de PvdA-fractie vonden hetgeen de memorie van toelichting stelt over de eventuele samenloop van een rechterlijke uitspraak over een Mulder boete of een strafrechtelijke eis met een beroep op terugvordering van de kosten op grond van artikel 43g, eerste lid, onderdeel a, nogal vaag. Vanzelfsprekend, zo stelt de memorie van toelichting, zal het rechterlijk oordeel dan bepalend zijn. Wordt hiermee weer niet de koppeling gelegd die het wetsvoorstel juist probeert te doorbreken, en waarom is evident dat dit oordeel bepalend moet zijn? Burgemeester en wethouders kunnen zich zeer wel uitsluitend laten leiden door de gemeentelijke wegsleepverordening en niet door de rechterlijke uitspraak, zo oordeelden zij.

De leden van de PvdA-fractie vonden de in de memorie van toelichting aangeduide omstandigheden waaronder restitutie van kosten denkbaar is eveneens nogal vaag. Omdat het kennelijk aan de gemeenten wordt overgelaten om die omstandigheden te bepalen ontstaat voor de burger extra onduidelijkheid. Kennelijk kan de ene gemeente regelen dat niet behoort te worden weggesleept midden in de nacht, wellicht nog door een aanduiding van de uren, de andere dat dit niet gebeurt na

sluitingstijd van de winkels (met een verschil naar gelang de koopavond!). Ook kan ten aanzien van overmacht verschillend worden gehandeld (parkeren op verboden plaats bij wegbrengen ziek kind naar ziekenhuis, waarbij een gemeente wellicht zou willen toetsen hoe acuut de ziekte was). Zeer dubieus vonden zij de mogelijkheid dat restitutie voor een gestolen voertuig wordt geweigerd afhankelijk van het oordeel van de gemeente of de eigenaar al dan niet zorgeloos heeft gehandeld. Zij vroegen of het niet helderder zou zijn om restitutie alleen mogelijk te maken indien in strijd met de wet is weggesleept (de gronden van artikel 43a, eerste lid), eventueel aangevuld met één algemeen geformuleerde hardheidsclausule. Zou het in veel gevallen niet aan de markt kunnen worden overgelaten om de kosten te vergoeden in bepaalde situaties van overmacht, als onderdeel van de verzekering tegen ziektekosten of de autoverzekeringen?

De andere weg om duidelijkheid te brengen over de mogelijkheden van restitutie zou zijn om hierover bij de algemene maatregel van bestuur van artikel 43g landelijk geldende regels te stellen. Wordt dit overwogen, zo vroegen de leden van de PvdA-fractie.

De leden van de fractie van D66 konden op hoofdlijnen instemmen met de keuze om de rechtsbescherming bij het toepassen van de wegsleepregeling via B&W en de administratieve rechter te laten verlopen. Hetzelfde geldt voor het leggen van de bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen bij het college van B&W.

De leden van de SGP-fractie stemden in met het ontkoppelen van de toepassing van de wegsleepregeling met de strafrechtelijke benadering van overtredingen. Met de regering waren zij van oordeel dat de rechtszekerheid aldus beter gewaarborgd is.

De leden van de SGP-fractie hadden begrepen dat ingevolge de Gemeentewet het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid heeft tot het verwijderen van fout geparkeerde voertuigen. Het is dan ook vanzelfsprekend dat bij dit orgaan bezwaar kan worden aangetekend. Wel stelden de leden van de SGP-fractie de vraag of de samenhang met beroepsmogelijkheden in het kader van de administratief-rechtelijke afdoening van verkeersvoorschriften niet onnodig gecompliceerd wordt. Zij vroegen dit met het oog op de helderheid en doorzichtigheid van regelgeving.

5. Overgangsregeling

Ten einde formeel-juridische problemen bij gemeenten te voorkomen leek het de leden van de CDA- en de VVD-fractie voor de hand te liggen om de overgangsregeling van de wegsleepregeling uit te breiden. Colleges van Burgemeester en Wethouders zouden in staat moeten worden gesteld om binnen 3 maanden na inwerkingtreding van onderhavige regelgeving een nieuwe wegsleepregeling vast te stellen. Dit is ook in overeenstemming met het afgesloten Bestuursaccord met de VNG inzake invoering van wettelijke regelingen.

Ook de leden van de fracties van D66 en de SGP vroegen de minister om in te gaan op het argument van de VNG dat bij het ontbreken van een overgangstermijn van minstens drie maanden, waarin een gemeente de gelegenheid krijgt om B&W een nieuwe wegsleepregeling vast te laten stellen, er in de praktijk allerlei formeel-juridische problemen zullen ontstaan.

ARTIKELEN

Artikel I

onderdeel C

De leden van de PvdA-fractie stelden vast dat volgens de memorie van toelichting de gemeenten een wegsleepregeling «moeten» vaststellen. Deze regeling vindt in het wetsvoorstel echter geen aanduiding en zij vroegen of hierin niet alsnog moet worden voorzien. Voor de interpretatie van diverse artikelen lijkt dit wel van belang. Zo dient bijvoorbeeld duidelijk te zijn voor de toepassing van artikel 43e over de vergoeding van kosten of elk handelen in strijd met die gemeentelijke regeling reeds toereikend is om tot vergoeding te moeten komen. Zij verzochten ook om een reactie op het pleidooi van de VNG om gemeenten drie maanden de tijd te geven om een nieuwe wegsleepregeling vast te stellen als uitgebreid overgangsrecht.

artikel 43b

De leden van de CDA-fractie waren van mening dat in de toelichting op dit artikel de criteria aangegeven zouden moeten worden op grond waarvan de kosten redelijkerwijs niet verschuldigd zijn.

De leden van de PvdA-fractie vroegen of het niet in de rede ligt om de kosten van overbrenging en bewaring in elk geval kwalitatief te begrenzen, in die zin dat het moet gaan om kosten die passen bij een sobere en doelmatige werkwijze van de gemeente. Letterlijk genomen laat de huidige tekst de gemeente de vrijheid het bewaren te verrekenen tegen een gangbaar tarief van een dure parkeergarage. Is dat ook de bedoeling, zo vroegen zij?

artikel 43c

De leden van de PvdA-fractie vroegen om een inhoudelijke bespreking van de bepalingen van de in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde ministeriële regeling. Zij vroegen in hoeverre op de gemeente de plicht rust om vast te stellen dat de kennisgeving inderdaad degene bereikt voor wie deze relevant is.

De leden van de PvdA-fractie begrepen uit de redactie van dit artikel dat gemeenten in beginsel 3 maanden moeten wachten voordat een voertuig mag worden verkocht of vernietigd, tenzij de waarde van het voertuig te gering is gelet op de bewaarkosten; dan mag het sneller maar niet binnen 2 weken. Zien zij dat juist? De korte termijn van 2 weken maakt het dan zeker noodzakelijk dat de gemeente zich er voor die tijd van heeft vergewist dat de kennisgeving de betrokkene heeft bereikt. Stel dat iemand tegoedertrouw zijn auto verkeerd heeft geparkeerd (dat komt voor!) en daarna 3 weken op vakantie is gegaan, dan is het toch wel erg sneu om bij terugkomst kennis te moeten nemen van de vernietiging van de weggesleepte auto, met daarbij gevoegd een rekening voor de kosten van de vernietiging.

De leden van de PvdA-fractie vroegen of niet een wettelijke bepaling op zijn plaats is dat de verkoop van de auto door de gemeente tegen een redelijke prijs moet plaatsvinden, zodat de betrokkene in verweer kan komen voor restitutie indien aantoonbaar is dat de gemeente de auto tegen afbraakprijzen van de hand heeft gedaan om er maar zo snel mogelijk vanaf te komen.

De leden van de PvdA-fractie vroegen naar de fiscale en wegenverkeersrechtelijke aspecten indien de gemeente inderdaad tot verkoop of vernietiging overgaat. Wat gebeurt er bijvoorbeeld met de nog op het voertuig rustende B.P.M., met de verwijderingsbijdrage, en met het kenteken?

De leden van de PvdA-fractie betwijfelden of de wet wel toelaat dat voor wegslepen één tarief per gemeente wordt berekend. De wet spreekt immers nadrukkelijk over de kosten van overbrenging en bewaring, en verwijst dus naar de feitelijke kosten. Bij a.m.v.b. kan hiervan, zo meenden zij, niet worden afgeweken.

artikel 43f

De leden van de PvdA-fractie vonden dit artikel te zeer in het nadeel van de betrokkene geredigeerd. Zolang dat redelijkerwijze nog mogelijk is moet de betrokkene, indien hij ter plaatse tijdig aanwezig is, het wegslepen kunnen voorkomen tegen betaling van de voorrijkosten. Er is geen enkel belang gediend met het benadrukken van de bevoegdheid van de ambtenaar ter plaatse om met een reeds aangetakelde wagen weg te rijden ook al staat de eigenaar te plekke gereed met geld of een legitimatiebewijs en de bereidheid een schuldbekentenis te tekenen.

onderdeel C

De leden van de PvdA-fractie merkten op dat in de memorie van toelichting op dit onderdeel sprake is van een onderdeel E, dat niet voorkomt in de wet.

De voorzitter van de commissie,
Biesheuvel

De griffier van de commissie,
Coenen